

Beste ouders,

Probeer het je eens voor te stellen, je dorp is overvallen. Ze hebben jou en je dierbaren gevangen en geketend voor een lange mars te voet naar de kust. Daar word je opgesloten, verkocht en naar het strand gebracht, om ingeladen te worden op een groot schip. Dat schip gaat varen over een groots water dat je voor de eerste keer in je leven ziet. Je zit in de tropische hitte met honderden anderen benedendeks samengepakt. Je hoort om je heen geschreeuw, gejammer en gekrijs. Je bent doodsbang. Het stinkt naar kots, plas en poep. Waar brengen ze je heen? Wat gaan ze met je doen? Je ziet mensen ziek worden, gek worden, dood gaan ... Had je dan geluk als je hoorde bij de overlevenden van deze tocht? En niet bij de naar schatting een op de vijf die de reis niet overleefden en als voer voor de haaien overboord werd gegooid?

Deel van de geschiedenis

Slavernij is een deel van onze gezamenlijke geschiedenis. In de vroege zeventiende eeuw startte de Nederlandse handel in tot slaaf gemaakte mensen uit Afrika. Ook de oorspronkelijke bewoners van de verschillende Nederlandse koloniën werden niet ontzien. In Azië werden tot slaaf gemaakten verhandeld naar gebieden die onder het bestuur van de Vereenigde Oostindische Compagnie (VOC) stonden, waaronder Indonesië en Oceanië.

Op 1 juli 1863 werd de slavernij in Suriname en de Caraïbische eilanden, toenmalige koloniën van het Nederlands Koninkrijk, bij wet afgeschaft, 160 jaar geleden. Toch moest een groot deel van de tot slaaf gemaakten hierna onder staatstoezicht nog tien jaar lang op de plantages blijven werken om de "schade van deze maatregel" te beperken voor de plantagehouders. Om die reden is voor velen in het toenmalige koninkrijk de slavernij pas daadwerkelijk ten einde gekomen in 1873. Op 1 juli 2023 is dat 150 jaar geleden.

Herdenkingsjaar

Van 1 juli 2023 tot 1 juli 2024, wordt in het hele koninkrijk aandacht besteed aan het Herdenkingsjaar Slavernijverleden. Tijdens het Herdenkingsjaar staat het Nederlands Koninkrijk stil bij onze pijnlijke geschiedenis. En bij hoe deze geschiedenis vandaag de dag nog een negatieve rol speelt in het leven van mensen. De lessen in deze special van Kleur op school staan dan ook in het teken van herdenken. Kinderen krijgen de gelegenheid te reflecteren op de geschiedenis, staan stil bij wat slavernij is, krijgen mee op welke manieren we vieren en de invloed van slavernij op het heden, niet alleen de negatieve kanten, maar ook de mooie kanten van bijvoorbeeld cultuur en literatuur. Om zo bij te dragen aan het vergroten van de kennis van het verleden en aan de verbinding in onze huidige samenleving. Het herdenkingsjaar is voor ons allemaal. Het herinnert ons eraan dat we moeten blijven strijden voor gelijkheid, vrijheid en respect voor elkaar, en dat we moeten blijven reflecteren op de geschiedenis om te leren en te groeien als samenleving.

Waarom herdenken en vieren?

In onze Nederlandse samenleving (en die van Suriname en van de Caribische delen van ons koninkrijk) wonen veel verschillende mensen. De samenstelling van de samenleving is het gevolg van gebeurtenissen uit het verleden. Slavenhandel en slavernij zijn onderdelen van ons verleden. Daarom is het belangrijk dat er steeds meer erkenning is van de rol van Nederland daarin. In Nederland wonen bijna 400.000 mensen met een Surinaamse en bijna 150.000 mensen met een Caribische achtergrond (van Aruba, Bonaire, Curacao, Saba, Sint Eustatius of Sint Maarten). Door samenleven, vriendschappen, huwelijken en uit gemengde huwelijken geboren kinderen is de groep Nederlanders die een directe verbondenheid heeft met het slavernijverleden nog veel groter. Kennis en inzicht in elkaars verleden en wederzijdse erkenning van een gedeelde geschiedenis is noodzakelijk om fijn samen te kunnen leren en leven.

Met hartelijke groet,
Het Team

